REDACȚIUNEA
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
Scrisorî nefrancate nu se primesc.
Manuscripte nu se retrimit.
INSERATE
se primesc la Administrațiune în Brașov și la următórele
BIROURI de ANUNȚURÎ:
In Viena: la M. Dukes Nachf., Nux. Augenfeld & Emeric Lesner., Heinrich Schalek, A. Oppelik Nachf., Anton Oppelik. In Budapesta la A. V. Goldberger, Ekstein Bernat, Iuliu Leopold (VII Erzsébet-körut).
PREȚUL INSERȚIUNILOR: o serie garmond pe o colónă 10 banî pentru o publicare. Publicărî mai dese după tarifă și învoială. — RECLAME pe pagina 3-a o seriă 20 banî

GAZETA TRANSILVANIEI

ANUL LXVI.

„GAZETA" iese în fie-care ḑi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 24 cor., pe șése lunî 12 cor., pe trei lunî 6 cor.
N-rii de Duminecă 4 cor. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 francî, pe șése lunî 20 fr., pe trei lunî 10 fr.
N-rii de Duminecă 8 fr. pe an.
Se prenumeră la tóte oficiele poștale din întru și din afară și la d-nii colectorî.
Abonamentul pentru Brasov
Administrațiunea, Piața mare, Têrgul Inului Nr. 30. etagiu I.: Pe un an 20 cor., pe șése lunî 10 cor., pe trei lunî 5 cor. Cu dusul în casă: Pe un an 24 cor., pe șése lunî 12 cor., pe trei lunî 6 cor. — Un esemplar 10 banî. — Atât abonamentele cât și insertiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 110. Brașov, Lunî-Marțî 20 Maiŭ (2 Iunie). 1903.

Manifestații pentru guvern.

In sĕptĕmânile din urmă, la o lozincă dată de guvernul Szell fișpanilor din tótă Ungaria, congregațiunile comitatelor au fost puse în mișcare spre a manifesta în contra obstrucțiunei și în favorul guvernului, condamnând pe cea dintâiŭ, ér guvernului votându-i încredere. D-l Szell, de bine ce fericesce sunt acum mai bine de trei anî popórele țĕrii cu devisa: „lege, drept și dreptate", vine și apeléză chipu mijlocit la aceste popóre, solicitând pe cale administrativă votul de încredere al representanțelor comitatense, cele compuse artificial și în parte mare la porunca fișpanilor, carî sunt ómenii lui de încredere.

Pe când președintele camerei contele Apponyi, unul din stêlpii majorităţii dietale, continuă a face primire demonstrativă deputațiunilor, ce sosesc din orașele și ținuturile maghiare la Budapesta spre a-se alătura la postulatele opozițiunei obstrucționiste, plângêndu-se în contra proiectelor militare, pe atuncî ministru-președinte și ministru de interne Szell dimpreună cu colegii sĕi din ministeriu cere dela fișpanî sĕ aranjeze prin adunările comitatelor manifestațiunî contrare obstrucțiunei. E clar, că nu comitatele locuite în preponderanță de Maghiarî sunt acele, dela carî guvernul póte pretinde asemenea concurs, fiind-că aceste aprópe fără de escepțiune s'au pronunțat deja în favorul postulatelor obstrucțiunei, ci d-l Szell se vede constrîns a se adresa în scopul acesta, către comitatele locuite de naționalitățî.

In comitatele cu poporațiune mixtă își razimă dér adî guvernul speranța, că 'l vor susținé față cu obstrucțiunea. Lucru cam ciudat, vor ḑice mulțî, carî nu cunosc bine raporturile, ca tocmai între naționalitățî guvernul unguresc sĕ găséscă sprijin, când e prea bine sciut, cât de vitreg sunt tratate din parte-i tocmai popórele nemaghiare!

Din nenorocire așa a fost și în trecut și așa e și adî. Comitatele mixte sunt și rĕmân cele mai guvernamentale. De ce?

Lucru ușor de esplicat. Fiind-că în cele mai multe din amintitele municipii stăpânesc minoritățile artificiale compuse din Maghiarî și maghiaronî. Ele sunt necondiționat supuse guvernului, deórece trăiesc numai cu ajutorul, ba din grația acestuia. Aicî guvernul e atotputernic și la porunca lui se fac tóte.

Așa vĕḑurăm, că în ḑilele din urmă s'au votat resoluțiunî după unul și același calapod contra obstrucțiunei și dându-se espresiune încrederei în guvernul de față. Așa între altele în comitatele Maramureșiŭ, Huniedóra, Arad, Têrnava-mică.

In comitatul Brașovului, scim, că asemenea s'a votat resoluțiunea din cestiune, numai cu deosebire, că au lipsit din ea cuvintele de încheiere: „congregația votéză tot-odată încredere guvernului Szell".

Lipsa acésta a fost esplicată de către vorbitorii sașî ca o urmare a împrejurării, că marea majoritate a deputaților lor dietalî (11) nu fac parte din partidul liberal dela putere și că Sașii nicî n'ar avé de gând a vota încredere ministrului-președinte Szell.

Cum-că în realitate resoluțiunea, deși a fost cu precauțiune redactată, cuprindea totuși o manifestație de încredere față cu majoritatea dietală și implicit față cu guvernul, o dovedesce faptul, că membri maghiarî ai congregației, carî aicî sunt guvernamentalî, fără escepțiune s'au alăturat cu bucurie la ea, o dovedesce încă mai mult împrejurarea, că în tóte celelalte comitate mixte s'a dat acelei resoluțiunî, comaudate dela Budapesta, caracterul vĕdit al unei manifestațiunî pentru ministru-președinte Szell și politica sa.

Vom vedé în curênd ce consecințe va trage guvernul din resoluțiunile aceste municipale, puse la cale de fișpanii d-lui Szell și décă printrînsele se va ușura situațiunea lui.

Concesiunî? „*Magyarorszag*" de la 31 Maiŭ publică următórea scire: „Din sorginte acreditată comunicăm, că după cum se vorbesce în cercurî largî în Berlin, monarchul Francisc Iosif s'a declarat aplecat *a face concesiunî în afacerea proiectelor militare.* Corespondentul nostru se reține a da lămurirî asupra concesiunilor plănuite. Ne autoriséză însĕ a comunica, că concesiunile privesc *limba maghiară* și *stindardul maghiar*".

„Mgyarország" adauge, că nicî un moment nu se îndoiesce, că „în cele din urmă coróna va împlini drepturile națiunei garantate în legî".

O convenție româno-ungară. Intre România și Ungaria s'a făcut o convenție relativă la pescuitul pe Dunăre. Convenția acésta este interesantă din punctul de vedere al dreptului internațional, prin faptul, că a fost încheiată din partea Ungariei, independent de Austria. In corpurile legiuitóre ale României convenția a fost desbătută și admisă, în Ungaria însĕ bucuria ce a avut'o guvernul asupra acestei convenții a fost stricată în urma împrejurării, că ea încă n'a putut fi aprobată în corpurile legiuitóre ungare. Étă ce scrie în privința acésta „Bud. Hirlap":

„Evident, că acéstă convenție este un succes al ministrului Darányi, dér ce folos de succesul de până acuma, décă realisarea lui întimpină chiar de la început pedecî? Se scie, că legislația română a desbătut și primit convenția încă în primăvară, pe când legislația nóstră, décă vor dura stările actuale, cu greu o va desbate la timp. Din causa acésta ratificarea și întrarea în vigóre a convenției va trebui amânată, ér noi ajungem într'o situație precară față cu România, care s'a grăbit cu atâta bunăvoință a satisface datoriei sale. De giaba ne scuzăm cu obstrucția; Românii nu vor privi cu ochî bunî întârḑierea. Amânarea acésta nu e de loc în favorul nostru".

Unirea partidelor cehe. „*Lidove Noviny*" din Brünn scrie, că tóte fracțiunile cehice din „Reichsrath" *vor fusiona într'un singur partid.* Tratările privitóre la acéstă fusiune s'au început la 1900, când ministrul president Koerber amenința cu disolvarea „Reichsrath"-ului. De atuncî partidele cehice s'au apropiat tot mai mult. Principiile fundamentale ale unirei într'un singur partid se refer la tactică, limbă, naționalitate, autonomie.

Serbările din Petersburg. Vinerî au început serbările organisate cu ocasiunea bicentenarului fondărei orașului. Mai întâiŭ s'a făcut înaugurarea podului Troitzki, în presența Țarului și Țarinei, după care apoi Suveranii s'au dus în fața monumentului lui Petru cel mare, unde s'a oficiat un Te-Deum. O medalie comemorativă a jubileului a fost oferită părechei imperiale de către municipalitate. După ce au primit defilarea trupelor de paradă, Suveranii s'au reîntors la palatul de iérnă. Cu ocasiunea serbărilor jubileului, ce s'au deschis Vinerî, vasul lui Petru cel mare a fost transportat din casa lui și până la monumentul marelui Țar. In capul cortegiului mergeau un vapor cu clerul, apoi bărcile cu vasul lui Petru cel mare urmate de un mare numĕr de vase, yachturî și galere vechî etc. Sosit în fața citadelei, cortegiul a fost salutat cu salve de tunurî. Sosit lângă palatul de iérnă, clerul și-a urmat drumul până la catedrala Sf. Isac. Pe tot parcursul trupele formau gard. Procesiunea a întrat în catedrală unde se aflau deja adunațî corpul diplomatic, demnitarii statului, deputațiunile streine și representanții orașului.

FOILETONUL „GAZ. TRANS".

Serata teatrală din Brașov.

Fără afișe și reclamă, a pășit Zaharie Bârsan pe scena teatrului din Brașov. Sala era întesată de lume românéscă, dornică de teatru. Cei mai mulțî nicî nu-l sciau, alții îl cunosceau numai ca pe poetul gingașelor cântece pe carî le iscălesce Veturio-Sâmpetreanu, puțini audiseră de succesele sale pe scenele din România liberă. Dér toțî, și cei-ce au mers cu așteptărî marî sĕ-l vadă, toțî au rĕmas încântațî de arta sa, toțî au rĕsplătit cu aplause necontenite marele sĕu talent.

Eu am aplaudat mai mult decât pe Zaharie Bârsan și pe démna lui tovarășe, am aplaudat întruparea ideii entusiaștilor noștri părințî, carî au adus atâtea jertfe pentru punerea în ființă a unui teatru românesc în Ardeal și în Ungaria.

Căcî producțiunea de aseră n'a fost numai o serată de diletanțî, precum cu modestie o numiau anunțurile! Și nu e numai o întîmplare, că Zaharie Bârsan a debutat chiar acuma, în preĵma adunării decisive a Societății pentru crearea unui fond de teatru român!

De aceea e locul sĕ vorbim despre serata din Brașov mai pe larg decât se obicînuesce în recensiunile producțiunilor de diletanțî.

* * *

Suntem în pragul de a lua hotărîrî definitive asupra teatrului românesc, pe care l'au visat părinții noștri, pentru care generații de Românî de inimă au jertfit parale și energie, adunând un fond atât de mare, precum probabil nicî nu prevedeau cei-ce l'au întemeiat. Dér nu se puteau prevedé pe atuncia greutățile, ce le va întêmpina mai târḑiu realisarea dorinței lor. In starea actuală Societatea pentru crearea unui fond de teatru român e cu mânile legate. Orî-ce pas înainte ar vrea sĕ facă, trebue sĕ-șî modifice statutele, carî trebuesc întărite de ministeriu. Scopul proximei adunărî va fi decî sĕ aducă ast-fel de modificărî, încât cei de la putere sĕ le admită. A cere de-adreptul încuviințarea unui teatru românesc, adî nu ar fi, cred, la timp.

Alta trebue decî sĕ fie ținuta nóstră. E instructiv un cas analog, petrecut acum vre o 15 anî în Germania. Școla modernă în literatura germană a produs drame, carî pentru libertatea cuvêntului și pentru lipsa de sfială cu care sĕ sfida moralitatea publică, au fost interḑise de censură și nu se puteau juca pe nicî o scenă. Dér operele acestea fiind scrise de autorî distinșî și publicul voind sĕ le cunóscă, s'a aflat un mijloc de-a înfrunta piedecile puse de cei de sus. S'au înființat în fiecare oraș mare așa numite „societățî literare", la carî se putea înscrie orî cine ca membru. In curênd societățile acestea numĕrau mii de membri, carî contribuind cu o sumă óre-care, s'au putut întemeia așa numitele, scene libere". Pe acestea se jucau piesele oprite. Censura deveni impotentă, căcî nicî o lege nu o împuternicia sĕ se amestece în sînul societăților cu caracter privat. Resultatul a fost, că adî aprópe tóte piesele oprite odinióră au fost eliberate și se jócă și în teatrele subvenționate de stat.

Noi putem trage din acestea o învățătură.

Scopul sĕ ne fie de-ocamdată a avé în fie-care centru cultural românesc o societate de diletanțî bine organisată. Fondul de teatru sĕ sprijinéscă din veniturile sale, carî — de nu mĕ înșel — întrec suma de ḑece mii de florinî, pe aceste societățî, înființând o garderobă și la nevoe și o scenerie, care sĕ trécă de la o societate de diletanțî la alta. Cel dintâiŭ lucru, care ne trebue însĕ, este un director artistic, care sĕ fie sufletul teatrului românesc, un om care sĕ facă din representările de diletanțî ceea-ce a făcut Carl Heine din societățile literare în Germania. Acest director artistic sĕ aibă o léfă convenabilă, pentru-ca sĕ pótă sĕ-șî dedice tótă activitatea misiunei sale. Sĕ compună un repertoriu de piese, carî sĕ nu pretindă la început nicî prea multă scenerie, nicî prestațiunî prea marî din partea diletanților. Cu acest repertoriu va călĕtori din oraș în oraș, va înscena piesele, jucând însușî rolurile de căpetenie. In drumul sĕu va descoperi talente, carî trebuesc încurajate, va sci sĕ potoléscă ambiții personale și va îndruma prin esperiența sa pe cei neesperimentațî. Pe lângă acest director dramatic va puté lucra și un director musical, care pe aceeașî cale sĕ dirigeze micî operete și oratorii

Inmormêntarea lui Teofil Frâncu.

Teiușiŭ, 30 Maiŭ a. c.

In 29 (16) Maiŭ c. la órele 4 d. a. s'au depus spre vecînică odihnă rĕmășițele pămêntescĭ ale neuitatului Teofil *Frâncu*, șef de birou în ministeriul cultelor și instrucțiunei publice din Bucurescĭ, care abia de câte-va dile revenise în patrie pentru a face cură climaterică în munții apusenĭ, credĕnd, că liniștea, aerul acestor munțĭ cu care se aclimatizase așa de mult din fragedă etate, iubirea și reminiscențele scumpe ce atât de mult îl înlănțuiau de aceste locurĭ, avé-vor dór puterea a-i restabili sănĕtatea sdruncinată în urma ferventei sale activitățĭ.

Incă nu se împlinise sĕptĕmâna de când a sosit în comuna sa natală Benic, (comitatul Alba-inferióră), situată la pólele munților apusenĭ, unde a poposit spre a locui în timpul petrecerei sale acasă la fratele sĕu Laurian și sora sa Sofia, cerĕnd consiliul medicului Dr. Al. Fodor din Alba-Iulia, îngrijirei căruia l'a încredințat medicul sĕu din Bucurescĭ Dr. Tache Stănescu, care cunoscea prea bine eminenta pricepere a acestui binereputat medic.

Oboséla călĕtoriei însĕ, agravând în mod simțitor starea-i morbidă, după lungĭ și grele suferințe, cu resignațiune adevĕrat creștinéscă suferind loviturile sorții și mulțămind proniei, că i-a împlinit dorința din urmă de a apune acolo unde lumina a zărit, ba designându-șĭ chiar și locul repausului de vecĭ, în 27/14 Maiŭ c. diminéța la 8 óre a încetat a mai suferi.

Acest spirit înalt, model de activitate, iubire națională, abnegare de sine, talent incontestabil de diarist și scriitor, funcționar zelos și iscusit, care o viéță întrégă a luptat pentru binele și deșteptarea poporului sĕu, care din fiu de preot sérac, lipsit de ajutor și ocrotire, ba chiar persecutat de contrarii înaintării nóstre, trecĕnd în țĕrĭ strĕine prin propriele-i forțe și diligință a ajuns a fi distins de mândrul rege al României cu medalia „Bene merenti cl. II pentru merite literarĭ—schițate împreună cu biografia în cuvêntul funebral—precum și a ordinului „Coróna României" în grad de cavaler, fiind prin acéstă înaltă distincțiune remunerat pentru calitățile-i eminente și zelul sĕu neîntrecut.

Ér când se cerea a ne arăta iubirea, stima, gratitudinea față de dênsul, prin pierderea căruia atât de mare gol se simte în pleiada mult rărită a bărbaților noștri de inimă și cu adevĕrate merite; când datorința sfântă a iubirei de neam cerea sĕ-i aducem prinosul recunoscinței nóstre, am negligeat a-i face ultimele onorurĭ în modul și chipul demn de dênsul. Se aștepta, ca înmormêntarea acestui distins fiu al neamului nostru sĕ fie la înălțimea ei. Dér inteligența din împrejurime a fost slab representată și am regretat cu deosebire absența inteligenței din Blașiŭ.

Serviciul divin l'a sĕvĕrșit preotul local Amos Frâncu, împreună cu preoții din vecinătate A. Hulea și Is. Raica. La sfîrșitul serviciului preotul local a rostit un frumos discurs funebru, care a înduioșat până la lacrimĭ pe cei presențĭ. Acest panegiric vrednic de memoria defunctului, conținênd datele biografice și tractând minuțios tóte referințele decedatului, credêndu-l de interes general, vi-l vom trimite pentru numĕrul proxim, servind și de întregire acestor notițe.

După cosciug mergeau — în afară de rudenii și de inteligința și poporul din Benic — domnii: Ștefan Cacoveanu jude reg.. Dr. Fodor medic, Munteanu advocat și Lobonțiu proprietar, din A.-Iulia; Florescu din Ighiŭ, Boțian din Bărăbanțiu, Rusan din Mesentea, Frâncu, preot Cetea, Otoiŭ, preot Mesentea, protopretorul Csuka, și învĕțătorii C. Crișanu cu soția — Teiuș, Munteanu, Teiuș, Botta și Frâncu—Cetea.

Pe sicriu erau numai douĕ cununĭ: una de laurĭ naturalĭ avênd pe-o pantlică lată roșie cu litere de aur inscripția „Amicii din Brașov. — Neuitatului Teofil Frâncu". A doua purta inscripția: „Inteligința din Benic. — Iubitului Teofil Frâncu".

Ast-fel s'a sĕvĕrșit înmormêntarea lui Teofil Frâncu simplu și modest, dér demn, cum a fost și el în viéța sa.

Rip.

Un țipet șovinist.

Gustav *Beksics*, unul din cei mai marĭ șoviniștĭ maghiarĭ, făuritorul planurilor de cucerire și contopire a naționalităților nemaghiare prin colonisărĭ și prin acțiune pe cale economică, e cuprins de marĭ îngrijirĭ față cu viitorul „națiunei".

In nr. de la 31 Maiŭ al guvernamentalului archișovinst *„Budapesti Hirlap"* publică sub titlul „Colonisare—în contra natinnei" un articol de „sensație", în care vré sĕ descopere un mare pericol pentru viitorul națiunei maghiare. Spune, că Sașii din Ardeal publică apelurĭ în foile din Germania, învitând pe Germanĭ a veni și a-se colonisa în Ardeal, mai ales în Secuime. Sașii — dice Beksics — șĭ-au pus ochii pe Secuime, unde fie prin arêndare, fie prin cumpĕrare își câștigă pămênturĭ și pășunat. Sașii însĕ nefiind acomodațĭ pentru espansiune, conducĕtorii lor se gândesc la importare din Germania. Voesc adecă sĕ înființeze colonii germane în valea Oltului și a Târnavei, în comitatele Treiscaune și Odorheiŭ.

„Tot acésta — urméză Beksics — o fac și Românii, deși în altă formă. Rassa română nu e spornică (???) și nu e nicĭ avută. *Puterea ei de asimilare însĕ e mare* și se întinde prin capabilitatea de a *contopi*. In chipul acesta au înaintat Românii din codri Ardealului peste Tisa până la Dunăre. Și *înainteză neîntrerupt*, conduși de o politică sistematică. Institutele românescĭ de banĭ cumpĕră pămênt în Ardeal și Bănat, cultivă țĕranĭ și creéză proprietatea mică și mijlocie, care ajunge pe linia de desvoltare la rol dominant în comitate și apoi în orașe"....

După ce spune, că în chipul acesta se urméză mișcarea de întindere „antinațională", unii prin împrumut solicitat din Germania, alții (Românii) prin forța de contopire și prin politică conscientă, Beksics întrébă: „Ce va fi cu națiunea maghiară și cu Ungaria? Națiunea și statul nostru nu pot sĕ existe de cât luând proporții marĭ la Dunărea de mijloc. Forța propagativă a rassei nóstre este acomodată spre acest mare scop. O politică economică, anume agrară, ar face minunĭ cu forța acésta".... Și tot pe córda acésta o dă înainte secuiul Beksics, până ajunge sĕ facă politică înaltă europénă și sĕ arate misiunea cea estra-ordinar de mare a „națiunei".

Asupra acestei părțĭ din articolul lui Beksics, vom reveni în alt numĕr. De-ocamdată constatăm, că articolul e îndreptat în contra naționalităților cu anume tendență pĕcătósă.

Sașii- emigréză.

Consistoriul evangelic din Sibiiu a ordonat un recensĕmênt asupra numĕrului Sașilor, carĭ șĭ-au părăsit patria de la 1 Ianuarie 1898 până la 15 Martie 1903. Resultatul acestui recensĕmênt este fórte întristător pentru Sașĭ:

Din districtul Mediașului care numĕră 22.566 suflete, au emigrat în America 923 bărbașĭ 235 femei 191 copii= 1349. In Germania 166. In România 182. In alte părțĭ 181. Din aceștia nu s'au întors îndărăt, de cât 319.

Din districtul Sibiiului, care numĕră 34.477 suflete: în America 436, Germania 74, România 1103. In alte părțĭ 303. S'au întors 240. Au rĕmas pe acolo 1676.

Din districtul Brașovului (29.220 suflete): America 72, Germania 13, România 119. In alte părțĭ 18. S'au întors 9. Au rĕmas pe unde au emigrat: 213.

Din districtul Bistriță (26.076): America 23, Germania 10, România 68. In alte părțĭ: 5. S'au întors 28, au rĕmas 59.

Sebeșul-săsesc (25.056): America 362, Germania 7, România 426. In alte părțĭ 139. S'au întors: 226. Au rĕmas: 708.

Sighișóra (25.488) America: 1035, Germania 133, România 349. In alte părțĭ 132 S'au întors 368. Au rĕmas: 1276.

Șeica (Schelk) cu 18.915 suflete: America 754, Germania 488, România 142. In alte părțĭ 142. S'au întors 265. Au rĕmas 1262.

Cincu (14.564): America 739, Germania 66, România 176. In alte părțĭ 59. S'au întors 208. Au rĕmas 831.

Din *Cohalm* (11.316) America 267, Germania 24, România 660. In alte părțĭ 42. S'au întors 294. Au rĕmas 699.

Reghin (12.745): America 4. Germania 1. România 53. In alte părțĭ 2. S'au întors 24. Au rĕmas 36.

La 15 Martie 1903 din numĕrul de 215.423 de Sașĭ împărțițĭ în 10 districte, au fost absențĭ, va sĕ dică emigranțĭ, 8319 suflete.

SCIRILE DILEI.

— 19 Maiŭ v.

Monumentul lui I. C. Brătianu. Erĭ, Duminecă 18 Maiŭ, la ora 10 diminéța s'a sĕvîrșit desvĕlirea monumentului lui I. C. Brătianu în Bucurescĭ. Serbarea s'a început prin serviciul religios oficiat de II. PP. LL. Mitropolitul primat și Mitropolitul Moldovei și Sucevei. După terminarea serviciului religios și desvĕlirea monumentului, musica a cântat imnul național. Cuvîntările s'au rostit în ordinea ordinea următóre: D. A. Sturdza, prim-ministru și vicepreședinte al comitetului. P. S. Aurelian, președinte al Senatului și al Academiei. M. Pherekyde, președintele Adunărei deputaților. Grigore Macri, senator, în numele Iașilor. Al. Nicolaide, senator, în numele Craiovei; General C. Budișteanu. I. G. Bibicescu în numele consiliului comunal. După rostirea discursurilor, școlele, sindicatele, societățile etc. au defilat înaintea monumentului.

Manifestații iridentiste în Triest. In Triest, la representația operei *„Ernani"*, care de 15 anĭ a fost oprită de comună, s'a produs în teatru o demonstrație patriotică a Italienilor, care s'a prelungit și în oraș. In actul III când corul a început sĕ cânte *„Siamo tutti una sola famiglia"*, (cu toții suntem o singură familie), publicul a isbucnit în aplause furtunóse. Acéstă manifestație a ținut jumĕtate oră. Corul a fost bisat de șépte orĭ. In parter au fost stégurĭ de hârtie în colorile italiene alb-verde-roș și cu inscripția: *„Evviva Italia"* Din galerie au cădut un torent de hârtii cu alb-roș și cu proclamații antisemite. Au fost și fluerăturĭ sgomotóse. Capel-maestrul a fost luat și dus în triumf la parter. Publicul din galerie a început sĕ cânte imnul poporului și alte cântece revoluționare. Poliția intervenind, a reușit cu mare greutate sĕ golécă teatrul. Manifestațiile au continuat pe stradă.

Agitația în Croația nu s'a potolit Dilele trecute o cétă de țĕranĭ a devastat castelul contelui Erdödy, ruinându-l aprópe cu desĕvîrșire. Desordinele au continuat în mai multe puncte ale Croației. Tóte vapórele soc. „Ungaro-Croata" carĭ so-

---

Numai în felul acesta va puté, cred eu, lucra de-ocamdată Societatea de teatru pe care o avem. Publicul doritor de teatru va avé satisfacțiune duplă sĕ producă actorĭ și sĕ vadă spectacole românescĭ, gustul lui artistic se va desvolta și societățile de diletanțĭ vor secera succese, precum au secerat câteva reuniunĭ de cântărĭ conduse de măestrii bunĭ și de artiștĭ însuflețițĭ.

Cât de mult póte face o societate de diletanțĭ, am vĕdut din serata de erĭ. Zaharie Bârsan a venit cu un repertoriu mic, dér ales, și-a găsit în d-na Elena Mureșianu o tovarășe inteligentă, cu mult gust și cumpĕt și cu îmbelșugat talent poetic.

Zaharie Bârsan ne-a venit ca trimis din ceriŭ pentru a deveni directorul artistic al societății de teatru. Insușĭ poet de sémă va sci sĕ alégă piese de valóre, însușĭ actor de frunte, va puté forma punctul de culminație al producțiunilor teatrale, școla ce a avut'o pe scena teatrului național din Bucurescĭ i-a dat siguranța și abilitatea misei în scenă, ér turneurile artistice în teatrele din provincie l'au învĕțat sĕ se scie ajutora pe scene improvisate!

* * *

Repertoriul producțiunei de aseră a fost cât se póte de bine compus. S'au ales anume piese micĭ cu puține persóne, ca sĕ nu fie nevoie de un aparat prea mare, ca sĕ nu iésă la ivélă diletantismul. Indrumându'o pe alocurĭ, mai mult póte încurajându'o și răpind'o prin jocul sĕu pasionat, a făcut Z. Bârsan din d-na E. Mureșianu o artistă cu care se póte făli Brașovul. Grația sa naturală a salvat'o din lungile scene mute, atât de nefaste pentru cei ce nu-s acasă pe scenă. Nicĭ un gest stângaciŭ, nicĭ unul dintre acele momente penibile, când diletantul nu scie ce sĕ facă cu mânile, nicĭ-odată cumpĕtul n'a fost conturbat prin esagerărĭ în mișcărĭ séu prin bruscărĭ ale vocii, — dimpotrivă d-na E. Mureșianu, transportată de la început până la sfîrșit în rolul sĕu, a jucat cu un bun simț propriu firei sale de artistă, cu mult sentiment și cu nuanțărĭ fine, carĭ arătau cât de bine șĭ-a priceput rolurile. Décă n'ar fi fost organul prea slab și nepurificat prin o școlă sistematică, am fi credut'o artistă de profesie.

Drept asigurare a succesului sĕu póte sĕ-i servéscă d-nei Mureșianu următórele: Noi cei din public n'am pierdut'o o singură clipă din ochĭ, ea tot-déuna era o persónă, care exista înaintea nóstră, nicĭ un singur moment n'am uitat'o în timpul când îl admiram mai mult pe Z. Bârsan.

Și nu e ușor sĕ susții un rol alăturĭ de Bârsan! Une-orĭ el devine uriaș, se preface 'n uragan, care ne smulge cu sine, ne duce, ne pórtă prin alte lumĭ, ne face sĕ uităm totul din jurul nostru. Șĭ-l ajută tot: figura sa simpatică, ochii carĭ ni-'i atrag pe ai noștri ca un magnet, statura care din voinică ce-i, devine și mai puternică, și organul sĕu, care ne îmbată prin dulcéța modulărilor, prin sonoritatea plină și prin isbucnirile-i pătimașe.

* *

Jean Marie și Theresa se iubiau și singurătatea li-a crescut iubirea, ér marea a fost mărturie jurămintelor ce și le-au dat.

Marea lacomă...!

Jean Marie e matelot și un vas are sĕ-l ducă pe mărĭ strĕine, dér plécă bucuros, sfidând pe tovarășĭ, carĭ îi șoptesc vorbe urîte despre nestatornicia femeii..... rîde, căcĭ pe mal Theresa îi face semn cu mâna, și 'n mână e un inel.

Când s'a întors, inelul acela nu mai era acolo, ci un altul, — al bĕtrânului Joël. De departe au ajuns veștĭ, că vasul, pe care plecase Jean Marie s'a cufundat, tata Theresei móre, mama-i e neputinciósă și 'n casă nu e pâne și Joël putea s'o scape pe mama de la mórtea de fóme. Atuncĭ Theresa s'a cununat cu el, credênd că va muri... Dér a murit mama ei și ea a rĕmas cu ochii plânșĭ, cu gândul dus la cel ce s'a 'necat.

Ér când Jean Marie vine seducător, bogat, plin de iubire, Theresa șovăesce, dér nu se îndóie.... în iubirea lor ar fi apărut mereu chipul binefăcĕtorului Joël.

Și plécă Jean-Marie departe.... și Joël când intră și bănuitor întrébă cine a fost la ea, Theresa rĕspunde: Un strĕin mi-a adus scirea, că nu-l voiŭ mai vedé nicĭ-odată...!

Povestea o cunóscem. Ni-a spus'o atât de frumos Tennyson în al sĕu Enoch

sesc la cósta croată, sunt forțate de mulțime sĕ dea jos stégul unguresc.

Arestărĭ de studențĭ. In Graz au fost arestațĭ studenții: *Pisaco* și *Dusatta*, consulii federațiunei „*Corda Fratres*“. La mai mulțĭ studențĭ s'au făcut perchisiții, fiind-că erau acusațĭ, că fac parte din societățĭ neautorisate contrare statului. Arestările acestea și cele din Innsbruck au îndârjit pe studenții italienĭ din Roma, carĭ au făcut marile demonstrații, voind sĕ se ducă (Vinerĭ) la ambasada austriacă. Poliția abia cu marĭ greutățĭ i-a putut opri.

O aniversare. Brigada 2-a de artilerie din Bucurescĭ a serbat Joi aniversarea tragerei celui dintâiŭ tun la Calafat, cu ocasia rĕsboiului pentru independență. D-l colonel *Zahareanu*, printr'o caldă și patriotică cuvêntare a arĕtat trupelor importanța istorică a acestei ḍile și modul cum s'a tras cel dintâiŭ tun asupra Vidinului din ordinul Regelui. Serbarea a fost grandiósă.

Pățaniile Bulgarilor Macedonenĭ. Turcii continuă cu arestările Bulgarilor. Mii și sute de Bulgarĭ din vilaetul Monastir sunt arestațĭ și încarcerațĭ. Autoritățile au închis un mare numĕr de școlĭ și de seminarii bulgărescĭ. Toțĭ arestații din Salonic au fost trimișĭ în Anatolia. La Constantinopol din 12 mii de Bulgarĭ, au rĕmas numai 6 mii. Restul au emigrat, orĭ au fost arestațĭ. Aprópe de Castoria s'a dat o luptă între o bandă de 100 Bulgarĭ și trupele turcescĭ. Toțĭ Bulgarii au fost omorîțĭ. O altă bandă s'a incercat sĕ atace cu dinamită orașul Seres. Au fost ucișĭ 60 de Bulgarĭ. O luptă crâncenă s'a dat aprópe de Florina, în pădurea comunei Nevesca. Au căḍut 45 insurgențĭ și numĕroșĭ turcĭ.

Fratele regelui Belgiei nebun. După o telegramă din Paris, contele de Flandra, fratele regelui Belgiei, a înebunit. Agenții poliției l'au găsit nóptea, pe jumĕtate gol, întins pe o bancă din grădina publică. L'au ridicat și l'au dus la poliție unde l'au recunoscut. L'au dus apoi la palatul lui, unde medicii îĭ dau îngrijirĭ.

O mórte dramatică. O mórte cu totul dramatică a impresionat populația de la Massa-Carrare (provincia de Toscana). Noul deputat, d-l Corsi, s'a dus în mijlocul alegătorilor sĕi pentru a le mulțumi, și aceștia i-au făcut o primire entusiastă. Cu musica în frunte, lumea se adunase pe piața principală pentru a-l primi. Scoborându-se la gară, d-l Corsi a trebuit sĕ ia un reconfortant, dér sosind la primărie unde îl așteptau autoritățile, se simți așa de slab că spuse unui sindic (primar) întinḍêndu-i mâna: „Strîngĭ mâna unui cadavru, nu sciu ce am, dér mĕ simt fórte rĕu“. Cum devenise de-odată fórte palid și clătinându-se, a fost pus într'un fotoliu și un medic i-a dat primele îngrijirĭ. După câteva momente s'a auḍit d-l Corsi spunênd: „Ah sĕracii mei copilașĭ!“ Capul i-se lăsă pe piept, murise. Afară fanfara cânta cântece vesele și mulțimea aplauda, așteptând ca deputatul sĕ apară la ferĕstră și sĕ vorbéscă. De-odată s'a vĕḍut apărând un drapel în doliu și un consilier municipal anunță lugubra scire. Sala municipală fù transformată în capelă, și în fața cadavrului așeḍat pe un pat funebru poporul defilà în liniște și fórte impresionat prin mórtea acésta tragică și subită. Deputatul Corsi aparținea grupului republican.

Detectiv și apoi falsificator de banĭ. Pe vremea lui Tisza și a lui Banffy George *Pintye* era omul de încredere al lor și le făcea diferite servicii de spionagiu printre Românĭ. Nu se scie însĕ din ce causă Pintye a ajuns în disgrație și s'a pus sĕ falsifice banĭ. In tovărășie cu Ioan *Folluț*, scriitor de notar, și cu vĕduva lui Petru *Faur* au început sĕ fabrice la Arad întâiŭ piese de câte o coronă, mai pe urmă de câte 5 coróne. Au fost însĕ descoperițĭ și arestațĭ. După multă trăgănare Pintye a fost declarat de nebun și iresponsabil, ér ceilalțĭ doi complicĭ au fost judecațĭ alaltăerĭ la tribunalul din Oradea-mare și condamnațĭ la câte 6 lunĭ temniță.

Din Timișóra se anunță, că protopresbiterul gr. or. Dr. Traian *Puticiu* a făcut arĕtare la procuratura reg. de acolo contra lui Em. *Andreescu* din Timișóra-Fabric pentru acusare falsă și calomnie. Afacerea a fost judecată ḍilele acestea în ședință publică. Andreescu a recunoscut, că a denunțat pe protopul la consistorul din Arad, acésta însĕ n'a făcut'o din propriul îndemn, ci în urma instigațiilor venite din anturajul fostului episcop Goldiș, ér acusările ce le-a ridicat contra protopopului s'au ventilat și în „Trib. Pop.“ din Arad. Declară acum, că ele sunt *neadevĕrate și nebasate* și *cere scuze* de la Dr. Puticiŭ, esprimând *regretele sale* asupra celor întêmplate. In urma acestor declarațiunĭ protopopul Dr. Puticiu și-a retras pîra.

Libertatea învĕțămêntului. La academia de drept din Oradea-mare, noul profesor Dr. *Somló* Bodog este mare aderent al teoriei evoluționiste. D-sa a ținut nu de mult într'un cerc scientific o conferență, în care și-a desfășurat părerile sale în chestiunea evoluțiunei. Conferența lui Somló a fost publicată într'o revistă. Deórece teoria acésta este în multe puncte contrară învĕțăturilor creștinismului și are un caracter ateistic, corpul profesoral al academiei a făcut o representație ministrului instrucțiunei publice, cerênd înlăturarea lui Somló de la academia din Oradea, întreținută din fondul religionar. Representația a fost semnată de 5 profesorĭ, pe când doi au anunțat vot separat. Vĕḍi de la „Budap. Napló“ auḍind de acéste și-a eșit din sărite și îĭ face o straşnică apologie lui Somló și „libertății învĕțămêntului.“

Operația unui orb din nascere. In Glasgow a fost operat în timpul din urmă Iohn Carruth, care era orb din nascere. Carruth este în etate de 30 anĭ și în urma operației vede bine. După ce și-a dobêndit vederea, Carruth a declarat medicilor, că vederea este cheia fericirei și că el numai acuma póte sĕ aprecieze adevĕrata valóre a vieții.

A durmit douĕ-ḍecĭ de anĭ. Se scrie din Paris: Margareta Boiendal, care a durmit timp de 20 anĭ, s'a trezit și scurt timp după trezire a murit. Fata acésta când a fost în etate de 22 anĭ, în urma unei spaime marĭ a leșinat și de atuncĭ a tot durmit. Ea a fost nutrită pe cale artificială. Ḍilele acestea s'a trezit și la întrebările ce i-s'au pus, a rĕspuns numai cu da sĕu nu. Apoi au început sĕ o părăséscă rapid puterile și înainte de asta cu cincĭ ḍile a repausat.

Trei frațĭ înrolațĭ de-odată în armată. Tot ne plângem de degenerarea rassei omenescĭ și de diferite bóle, carĭ rod la vigórea diferitelor popóre. Scirea următóre ne dă un esemplu de sĕnĕtate și vigóre. La recrutările din Steyr (Austria), ce s'au ținut pe la sfîrșitul lui Aprilie s'au presentat ca făcênd parte din prima clasă de recrutare frații: Francisc, Alois și Iosif *Dengg*, fiiĭ măcelarului Alois Dengg și ai soției sale Maria din comuna Gleink, lângă Steyr. Toțĭ trei au fost găsițĭ viguroșĭ și apțĭ pentru serviciul militar. Francisc s'a născut la 21 Ianuarie 1882, ér ceilalțĭ doi gemenĭ s'au născut la 6 Decemvrie 1882.

Rectificare. In articolul „*Doi candidațĭ la Dobra*“ publicat în nr. 109 (Duminecă 18/31 Maiŭ) pagina 3 colóna 3 s'a strecurat o greșală, care schimbă înțelesul. Anume rêndul 4 de la încheiere (vorba fiind de candidatura d-lui Dr. A. Munteanu în cercul Dobrei) este a se ceti corect: „*L'am combătut și-l combatem însĕ ca Român*, fiind că îl vedem pornit pe o cale rĕtăcită“ etc., în loc de „l'am combătut și-l combatem însĕ ca persónă“ etc.

Representațiĭ, concerte și petrecerĭ.

Comitetul reuniunei femeilor române din Blașiŭ învită la petrecerea de vară, ce o va aranja în favorul Reuniunei a *doua ḍi de Rosalii* în 8 Iunie 1903, în sala hotelului „Univers“. Inceputul la 4 óre d. a. Prețul întrărei de persónă 1 corónă, de familie 2 cor.

— *Reuniunea meseriașilor și economilor din Alba-Iulia* învită la producțiunea declamatorică teatrală împreunată cu dans ce se va aranja în Dumineca Rosaliilor 7 *Iunie* st. n. 1903 în sala cea mare de la hotelul „Europa“ Inceputul la $7^1/_2$ óre séra. Prețul de intrare: Locul I. 2 cor. locul II. 1.60 fil., locul III. 1.20 fil. Locul de stat 60 fil. Bilete se pot procura în prăvălia d-lui P. S. Cirlea ér séra la cassă. Venitul curat este destinat pentru cassa Reuniunei. Contribuirĭ peste taxa de întrare se vor primi cu mulțămită și se vor publica.

Program: 1. „Pictorul fără voie“, comedie într'un act, de Anton Pop. 2. „A căḍut o radă lină«, de C. Porumbescu, cântată de d-șórele Elena Pleșa și Mariți Pleșa. 3. „Biletul de tramvai“, comedie într'un act, de Grigoriu Mărunțianu. 4. „Monolog“ de ce am rĕmas flăcău bĕtrân, predat de dl. T. N. Urmeză dans.

— *Corul meseriașilor români din Beiuș*, învită la representațiunea teatrală împreunată cu cântărĭ, declamațiune și dans, ce o va aranja Lunĭ, a doua ḍi de Rosalii în 26 Maiŭ (8 Iunie) 1903 în sala ospătăriei opidane. Venitul curat este destinat pentru ajutorarea incendiaților din Buntești. Prețul de întrare la bunăvoința onoratului public. Solvirile se vor cuita pe cale ḍiaristică. Inceputul la 8 óre séra.

Program. 1. Cuvênt de deschidere. 2. „Étă ḍiua triumfală“, cor bărbătesc de V. Humpel. 3. „Frumósa Irina“, de Șt. O. Iosif decl. d-ra A. Kilner. 4. *a)* „Coróna cufundată“, de H. Bönicke *b)* „Sus opincă“, de I. Vidu, corurĭ bărbătescĭ. 5. Teatru. „Dragoste copilăréscă“. comedie într'un act de C. Murai, localisată de Dr. I. Siegescu. 6. Dans.

Maial în Bran. Corpul învĕțătoresc de la școla capitală rom. gr. ort. din Bran îșĭ va ține maialul cu elevii sus menționatei clase a 3-a ḍi de Rosalii în aleiul de sub castel proprietatea d-lui Dr. Iuliu de Pușcariu. La acéstă festivitate sunt rugațĭ a participa toțĭ sprijinitorii și binevoitorii școlei fără a se mai ascepta învitărĭ speciale. Elevii sĕ vor produce cu cântărĭ și declamărĭ. Venitul curat este destinat *fondului escursiunei școlare.* Ofertele marinimóse sĕ primesc cu mulțămită și sĕ vor publica.

Literatură.

„Autorii românĭ Bucovinenĭ“. Repertoriu de Leonidas *Bodnărescul*, Cernăuțĭ 1903. Editura proprie. In comisiune la librăria H. Pardini. Prețul 1 cor. 50 b. Broșura cuprinde pe 90 paginĭ 8^0 consemnarea tuturor autorilor românĭ din Bucovina, împreună cu indicarealucrărilor séu articolelor publicate în diferite reviste române séu nemțescĭ. Pe lângă cele douĕ lucrărĭ publicate până acuma în sfera acésta (Dr. I. G. Sbiera: Mișcărĭ literare la Românii din Bucovina 32 p. Oradea mare 1890 și C. Morariu, „Părțĭ din istoria românilor bucovinenĭ“. Cernăuțĭ 1893-94 pp. 153—289) actuala publicațiune a d-lui Bodnărescul are meritul de a fi mai completă. Autorul promite că în fiecare an va da câte un adaus la repertoriul sĕu.

„Nouă teorie cosmogonică“, o broșură de 54 paginĭ, de un anonim. Bistrița 1903. Tipografia A. Baciu. Anonimul ḍice în prefața broșurei între altele:

„Póte că din totul se va găsi și o scânteie de adevĕr, ceva demn de luare aminte, de aceea rog pe stimatul cetitor ca sĕ citéscă cu „paciință“ aceste câteva paginĭ, chiar décă unele amĕnunte nu i-ar conveni séu chiar nefiind întru tóte corecte, nefiind autorul un astronom“.

„Dușmănie“, roman de *V. E. Moldovan.* O broșură 8^0 mic de 101 paginĭ. „Tipografia“, societate pe acțiunĭ. Sibiiu. Prețul 1 coronă.

NECROLOG. **Maria Ghidiu** n. **Popasu** a rĕposat în Sibiiu Marțĭ în 13/26 Maiŭ în etate de 44 anĭ, în al 22-lea an al căsătoriei. Inmormêntarea a avut loc Duminecă în 18/31 Maiŭ în cimiteriul bisericei gr. or. române din Caransebeș. O jelesc: Andreiŭ Ghidiu protopresbiter ca soț, Titu și Constantin fii, Ioan și Dr. Constantin Popasu frațĭ, Dr. Valeriu Olariu și Dr. Sever Muresianu cumnațĭ, Elena Olariu n. Popasu și Emilia Mureșianu n. Popasu, ca surorĭ, Lucia și Elvira Olariu Lucreția și Lucrețiu Mureșianu ca nepóte și nepoțĭ.

— **Antonie Mureșianu** proprietar, epitrop al bisericei gr. or. din Alba-Iulia Maieri a rĕposat în Alba Iulia 17/30 Maiŭ în etate de 43 anĭ. Inmormêntarea se face aḍĭ, în cimiteriul bisericei al căruĭ epitrop era.

Il jelesc: soția Rosa n. Szenyei, sora sa Berta și cumnații Andrei, Samuilă, Alecsandru, Gavrilă și Arpad Szenyei.

Proprietar: **Dr. Aurel Mureșianu.**

Redactor responsabil: **Traian H. Pop.**

Arden, ér piesa lui Andrée Theuriet e plină de poesie și prin casa de pescar par'că sbóră nevĕḍutul corb al lui Edgar Poë, croncăinind îngrozitorul: „Nicĭ-odată“

Momentele pline de efect dramatic au fost redate cu putere și în scena pătimașe în care iubirea părea că triumféză Bârsan și d-na Mureșianu au sciut sĕ ne umple de fiorĭ.

Fiorii aceștia sunt cea mai bună dovadă, că au jucat bine.

* * *

Și mai fiorósă e „Greva Fierarilor“. Eu personal nu pot gusta pe François Coppée și ca în tóte opurile sale găsesc și în acéstă bucată prea multă sete de a stórce lacrĕmĭ pe séma eroilor sĕi. Dér e de necontestat că monologul acesta e o bucată fórte mulțumitóre pentru declamat și Bârsan a profitat de acest fapt, scoțênd din ea tot ce era de scos.

* * *

„Rĕsbunarea Amorului“ e o mică comedie de salon, deși se petrece în pădure. Iris face din bietul filosof grec un don Juan și un bețiv. Și e caraghios Diogene frezat, și Bârsan îl jócă minunat, fără sĕ esagereze, ér d-na Mureșianu a sciut sĕ fie și drăgălașe femeie și șagalnică ḍeiță în același timp.

* * *

Bucata de forță a lui Bârsan a fost Satira III de Eminescu, declamată la urmă. Tóte frumusețile acestui cap d'operă au fost așternute înaintea nóstră, poesia plină de romanticism a visului, antiteza între Mircea și Baiazid, sgomotul luptei, frĕmĕtul codrului și scrisórea fiiului lui Mircea, cât de frumos le-a spus Bârsan!

Zaharie Bârsan e chemat sĕ ducă în împlinire visul nostru: crearea unui teatru românesc în Ardeal! Décă vom face ceea ce au făcut Norvegienii odinióră cu Ibsen, de-l vom trimite sĕ se perfecționeze în arta sa în țĕrile apusene ale Europei, ne vom puté făli odată, că am sciut sĕ prindem momentul oportun și sĕ rĕsplătim meritele celor ce le au.

Brașov, 18 (31) Maiŭ a. c.

Dr. Sextil Pușcariu.

Dela „Tipografia A. Mureșianu" din Brașov,
se pot procura următórele cărți:

(La cărțile aici înșirate este a se mai adauge pe lângă portul postal arătat, încă 25 banĭ pentru recomandație.)

Cărți pentru comercianți și fncționari de bancă:

***Introducere în contabilitate și contabilitatea înpartidă simplă**, de I. C. Panțu.* O carte bună pentru a invĕța cu ușurință contabilitatea. Paginĭ I—VIII + 213. Prețul 2 cor. (+ 20 b. p.)

„Curs complet de corespondența comercială" de *I. C. Panțu.* Conține modele de circulare, scrisorĭ de informațiunĭ, recomandațiunĭ și acreditive; scrisorĭ în comerciul cu mărfurĭ, comisiune și espedițiune; cestiunĭ cambiale. afacerĭ cu efecte, monede, cupóne etc. Prețul 3 cor. 20 b. (+ 20 b. p.)

Al doilea capitol din contabilitatea duplă, de *I. C. Panțu.* Acéstă broșură conține: *afacerile de credit cambial și afacerile de bancă.* Prețul broș. 2 coróne (+ 10 banĭ porto).

Un capitol din ***Contabilitatea duplă*** de *I. C. Panțu.* Tractéză principiile contabilității duple ilustrate cu diferite esemple. Prețul 1 cor. (+ 10 b. p.)

Procent, Promil, Interese și Teoria conturilor curente de *I. C. Panțu.* Arată calcularea intereselor pe anĭ, pe lunĭ și pe ḑile într'un mod practic: sunt mai multe esemple esplicate amĕnunțit. Prețul 80 b. (+ 10 b. porto.)

Din compositiunile pline de melodii românescĭ ale mult regretatului compositoromân *Ciprian Porumbescu,* tipărite și edate în edițiunĭ poporale de d-na Marióra *Rațiu* născută Porumbescu, se află de vĕndare la Tipografia nóstră următórele piese:

„Imn de urare" cu două vocĭ, *„Hora Prahovei"*, *„A cădut o rază lină"* cu voce, *„Fluturaș de nópte"* polcă. *„Frunză verde mărgărit"* cânt poporal, *„Pe câmpiile Stupcei"* polca mazurca, *„Fata popii"* cânt poporal. Fie-care bucată costă 50 b. plus 10 banĭ porto. *„Basme Iașene"* vals, 1 cor. 50 b plus 10 banĭ porto. *„Potpouriu", din opereta „Crai nou"* 3 cor. și *Ouvertura din opereta „Crai nou"* 1 cor. 50 banĭ plus 10 banĭ porto.

»Romana«

este titlul broșurei, care a apărut în editura tipografiei A. Mureșianu, cu descrierea și esplicarea dansului nostru de salon

„Romana", dans de colónă în 5 figurĭ. *Descrisă și esplicată împreună cu musica ei, după compunerea ei originală.* Cu-o introducere („în loc de prefață",) de *Tunarul din Dumbrău,* **Popa.** — Tipografia Aurel Mureșianu, Brașov 1903.

A trecut deja o jumĕtate de secol, de când, în epoca redeșteptării nóstre naționale, s'a compus și înființat în Brașov „Romana", unicul dans de colónă român. In iérna anului 1901, cu ocasiunea jubileului de 50 de anĭ de la fondarea Reuniunei femeilor române, s'a serbat la balul festiv ce s'a dat în Brașov cu ocasiunea acésta și jubileul de 50 de anĭ al „Romanei". La acest jubileu vre-o 20 de părechĭ, damele purtând costum național, au jucat „Romana" jubilară, adecă au esecutat acest dans în tocmai după regulele și prescrierile originale, cum s'a esecutat înainte cu 50 de anĭ la primul bal al „Reuniunei".

Autorul broșurei esplică „Romana" în strînsă legătură cu musica ei după aceste regulĭ și prescrierĭ originale, fără abaterile și erorile, ce cu timpul s'au furișat în acest dans. (Esplicarea figurilor o face alăturĭ și în limba germană.)

Meritul autorului broșurei mai sus anunțate este, că a fixat regulele originale ale „Romanei", ca orĭ și unde în ținuturile și țĕrile locuite de Românĭ acest dans de colónă român sĕ pótă fi studiat și jucat cum se cade și uniform. De aceea a adaus la finea broșurei și textul frumósei și atrăgĕtórei musice a „Romanei", esplicând printre note tóte mișcările dansului după tactele musicei. Pe lângă popularitatea, de care se bucură dansul „Romana" pretutindenĭ între noi, a fost tot-déuna o dorință viuă a publicului nostru de a o vedé jucându-se bine, esact și uniform. Credem, că broșura de față, care face istoricul și descrierea figurilor dansului cu multă îngrijire și acuratețā, va satisface pe deplin dorinței generale.

Broșura este în cuart mare, hârtie fină și tipar elegant, cu adausul unei cóle de note (musica „Romanei" cu esplicărĭ) și costă numai 2 cor. 50 banĭ (plus 5 banĭ porto-postal) pentru România 3 lei.

„Romana" se póte procura de la tipografia A. Mureșianu, Brașov.

Têrgul de rîmătorĭ din Steinbruch.

Starea rîmătorilor a fost la 26 Maiŭ n. de 47,010 capete, la 27 Maiŭ au intrat 594 capete și au eșit 428 capete, rĕmânênd la 28 Maiŭ n. un numĕr de 47,176 capete.

Se notéză marfa **ungurescă:** veche grea dela 112—114 fil. tînĕră grea dela 120—122 fil., de mijloc dela 120—121 fil. — **Sĕrbéscă:** grea 118—120 fil., de mijloc 116—118 fil., ușóră 112—114 fil. kilogramul

---

Nr. **20**—1903.

Publicare de licitațiune.

Sâmbătă, în 6 Iunie a. c. st. n **la 9 óre** a. m. se va ține în cancelaria subscrisului comitet (Strada Poplăcii nr. 36), licitațiune minuendă, numai pe calea ofertelor pentru **clădirea unei școle elementare** cu 4 clase la Racovița, comitatul Sibiiului.

Acésta se aduce la cunoscința publică, cu adausul, că fie-care licitante e obligat a depune 5% a sumei de esclamare de 36,205 coróne 72 fillerĭ.

Oferte în scris provĕḑute cu vadiu se primesc până la începerea licitațiunei.

Planul, preliminarul și condițiunile speciale de clădire se pot vedé în tótă ḑiua, în cancelaria comitetuluĭ.

Sibiiu, în 24 Maiu 1903.

Comitetul administrator de fondul școlar al fostilor grănițerĭ din regimentul român I.

3—3.(975)

„Gazeta Transilvaniei" cu numĕrul à **10 fil.** se vinde la librăria Nicc. I. Ciurcu și la Eremias Nepoții.